

Títol de poc interès

El *Diccionari de la literatura catalana* diu que Francesc Aragonès, religiós franciscà, és autor del llibre *Los franciscanos de Cataluña* (1833), interessant història de l'orde del 1808 al 1828. El llibre es titula *Fraïles franciscos de Cataluña*.

Habilitats manuals

Émile Bouin, protagonista d'*El gat*, de Simenon, llença notes de paper a la seva dona, amb la qual no es parla, com si fossin projectils. Fa diversos doblecs al paper i el col·loca entre el dit del cor i el polze. Llavors, doblega el polze i el desplega de cop, de manera que el missatge surt projectat fins a la falda de la dona. Segons Lluís Maria Todó, responsable de la versió publicada per Quaderns Crema, Simenon s'equivoca perquè el dit que cal doblegar com un gallet i després desplegar de cop no és pas el polze, sinó el del cor, que ell anomena dit del mig.

De morros contra la finestra

L'Alícia de Salvador Oliva-Grup 62 que protagonitza *A través del mirall* diu a la gateta que està tan enfadada "que he estat a punt de posar-te fora de la finestra, sobre la neu", quan en cap moment ha dit que es trobés a dins de la finestra. El que li diu, segons Lewis Carroll i els traductors Amadeu Viana i Víctor Compta, és que "he estat a punt d'obrir la finestra i tirar-te a la neu!" ("I was very nearly opening the window, and putting you out into the snow!").

La giragonsa es mou

El DIEC2 fa una aportació excepcional a la lexicografia catalana en incorporar aquesta accepció del mot *giragonsa*: "moviment sinuós", definició il·lustrada amb l'exemple "anava fent giragonses". El moviment està en el mot *giragonsa* o en el verb *fer?* De la mateixa manera podem dir que una de les accepcions de *paret*, per exemple, pot ser "acció constructora", il·lustrada amb l'exemple "anava aixecant parets".

La col·lecció "Mirmanda" arriba als cent títols amb 'Llop entre llops', la colossal novel·la de Fallada

Hans Fallada fa el retrat de l'Alemanya trasbalsada dels anys vint amb *Llop entre llops*.

La més ambiciosa novel·la de l'escriptor alemany Hans Fallada (Greifswald, 1893-Berlín, 1947), *Llop entre llops*, un fresc balzacià de la trasbalsada Alemanya dels anys vint, ha estat escollida per Edicions de 1984 per a figurar a la col·lecció "Mirmanda" amb el número 100. Signa la traducció Ramon Monton. És el tercer Fallada que s'hi publica, després de les novel·les *I ara què, homenet?* i *Sol a Berlín*, també traduïdes per Ramon Monton. I no serà el darrer.

Llop entre llops supera les 1.200 pàgines però això no fa pas por a l'editor, perquè *Sol a Berlín*, que en té gairebé 700, s'ha convertit en un dels èxits de l'editorial, amb tres edicions, ara com ara. El retrat moral i físic

que fa l'autor de l'Alemanya d'entreguerres, a *Llop entre llops*, quan el dòlar —el dia de juliol del 1923 que engega l'acció— costava 414.000 marcs, és, ha considerat la crítica, extraordinari.

Fallada acosta al lector el drama de l'home que surt cada dia al carrer per sobreviure al col·lapse de l'economia, la política i la cultura alemanyes. Com si fos un Dos Passos elevat a la quinta essència, combina la història personal i la crònica social i econòmica, i ho fa amb la trempera d'un *thriller*, l'interès d'una novel·la històrica i el lirisme d'un autèntic poeta.

Hans Fallada, nom artístic de Rudolf Wilhelm Friedrich Ditzgen, va assolir un gran èxit, tant a Alemanya com a la resta del món, amb *I ara què, homenet?* Patia problemes mentals greus i de convivència i d'addicció a les drogues i va viure una mena d'exili interior durant el règim nazi. Les seves darreres obres, com *Sol a Berlín*, el gran llibre de la resistència, mostren que mai no va simpatitzar amb els nazis.

La col·lecció "Mirmanda". Edicions de 1984 crea la col·lecció 'Mirmanda' el 1999. La va inaugurar *La casa dels finestrons verds* (1901), de l'escocès George Douglas Brown (1869-1902).

En aquesta dotzena llarga d'anys, la col·lecció s'ha convertit en una de les importants de l'edició catalana, tant pel que fa a la traducció, sempre a través de versions de pedra picada, com a l'edició d'originals, amb un ritme alt i constant de producció de títols.

Pel que fa als autors catalans, "Mirmanda" destaca per ser la col·lecció de Sílvia Alcàntara i per ser el segell que ens ha permès descobrir dues obres mestres de la narrativa catalana que el nostre gremi filològic desconeixia, *L'estrella amb cua* (1919) i *La tragèdia de cal Pere Llarg* (1923), d'Eudard Girbal Jaume (Girona, 1881-Barcelona, 1947), incorporades a la col·lecció els anys 2005 i 2006, respectivament.

Els clàssics del XIX —Zola, Maupassant, Henry James, Willa Cather, Puixkin, Hugo o Balzac— s'hi combinen amb algunes de les figures internacionals més recents. Parlem, per exemple, de Claudio Magris i Alaa Al Aswani, el gran autor de *L'edifici laqubian*. Tot això enriquit, de temps en temps, amb obres redescobertes tan fermes com *La frontera*, de Franco Vegliani (Trieste, 1915-Malcesine, 1982).

Lluís Bonada